

GEREKÇE

Türkiye, enerji ihtiyacını karşılamak ve kaynaklarını çeşitlendirmek amacıyla çeşitli projeler geliştirmektedir.

Bu çerçevede Rusya Federasyonu ile 15 Aralık 1997 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasında Rus Doğalgazının Karadeniz Altından Türkiye Cumhuriyeti'ne Sevkiye İlişkin Anlaşma" imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma'nın onaylanması 1.4.1998 tarih ve 4357 sayılı Kanun ile Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından uygun bulunmuş ve Anlaşma 30 Nisan 1998 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Söz konusu Anlaşma, Mavi Akım olarak adlandırılan Proje çerçevesinde, Karadeniz'in altından döşenecek bir boru hattıyla 2007 yılına kadar tedricen artacak şekilde 16 milyar m3 Rus doğal gazının ülkemize sevkini öngörmektedir. Bu sayede, Rusya Federasyonu'ndan doğrudan ve kesintisiz olarak doğal gaz alımı mümkün olabilecektir. Projenin RF ve Karadeniz geçişine ilişkin finansmanı RF, ülkemizdeki bölümünün finansmanı ise tarafımızdan karşılanacaktır.

Projenin planlanan zamanda bitirilerek gaz sevkیاتlarının başlaması, hem doğal gaz arz-talep dengelerimiz açısından, hem de mevcut gaz sistemimizin çalışmasını rahatlatması açısından önemlidir. Diğer taraftan halen talebi karşılanamayan sanayi ve mevcut hat üzerindeki illerin ilave gaz talepleri biran önce karşılanabilecektir. Samsun-Ankara boru hattı güzergahı üzerindeki Samsun, Çorum, Kırıkkale, Amasya, Çankırı, Yozgat gibi illerimizde de doğal gaz kullanımına geçilebilecektir.

Mavi Akım Projesi'nin mümkün olan en kısa sürede hayata geçirilebilmesini teminen Rusya Federasyonu ile projenin her ülkenin kendi hükümlerinde kalan kısımları için bazı vergi muafiyetleri tanınmasını öngören bir Protokol imzalanması hususunda mutabakata varılmıştır.

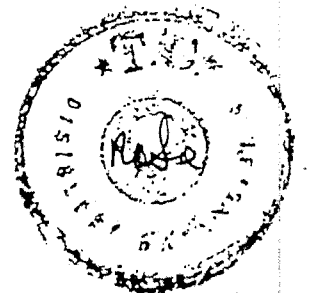

Anılan Protokol 27 Kasım 1999 tarihinde Moskova'da imzalanmıştır. Esas itibariyle projenin Rusya Federasyonu sorumluluğunda kalan kısımları için Rusya Federasyonu tarafından sağlanacak vergi muafiyetlerini öngören Protokol, Türkiye'nin, gümrük işlemleri için alınan gümrük ücretleri hariç, inşaat süresince Ana Gaz Boru Hattı ile ilgili inşaat faaliyetlerini; doğal gazın Ana Gaz Boru Hattı yoluyla taşınmasını; doğal gazın Ana Gaz Boru Hattı yoluyla Samsun'da Türk gaz şebekesine bağlandığı ve doğal gazın ithal edilmiş noktaya kadar arzını; 31 Aralık 2015'e kadar olan dönem için Ana Gaz Boru Hattı'nın bakım ve onarımını; 31 Aralık 2007'ye kadar olan dönem için Ana Gaz Boru Hattı'nın inşaatı, bakımı ve onarımı için kullanılan gemiler, borular, ekipman ve teknik nitelikteki herhangi bir malzeme vb. ithalini vergiler ve resimlerden muaf tutmasını öngörmektedir.

Sözkonusu Protokol, iki ülke arasında imzalanmış bulunan ve tarafımızdan onaylanan Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması'nın Rusya Federasyonu tarafından onaylanması sonrasında yürürlüğe girmesi koşuluna bağlanmıştır. Ek Protokol ve "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması" 3 Aralık 1999 tarihinde Duma'da onaylanmıştır.

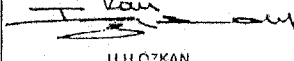
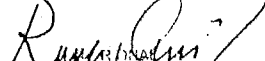
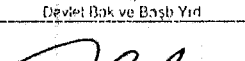
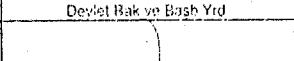
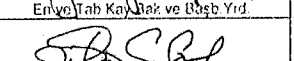
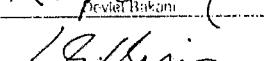
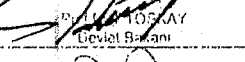
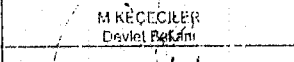
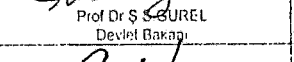
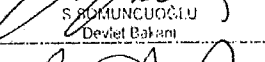
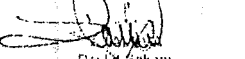
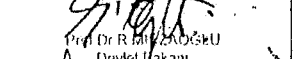
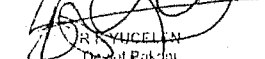
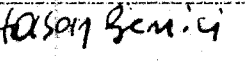
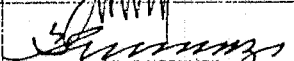
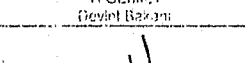
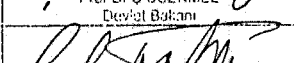
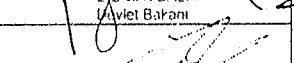
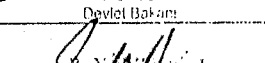
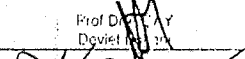
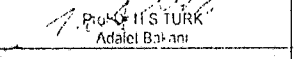
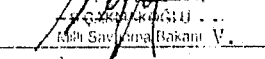
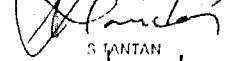
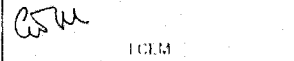
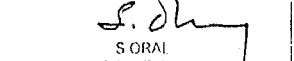
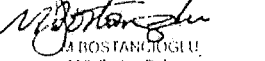
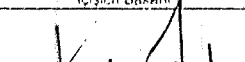
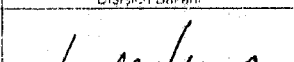
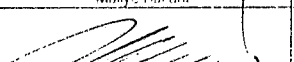
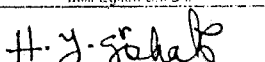
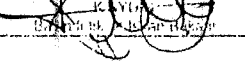
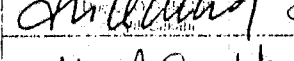
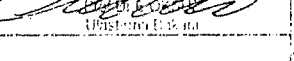
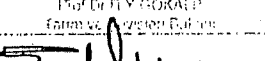
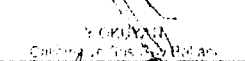
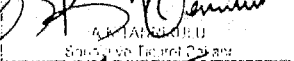
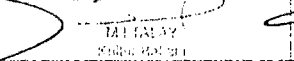
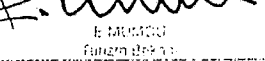
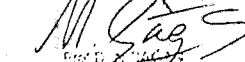
Sözkonusu Protokol'de tarafımızdan öngörülen vergi kolaylıklarının büyük kısmı, iki ülke arasındaki "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması" kapsamında bulunmaktadır.

Ek Protokol, ülkemizin sürekli olarak artan enerji ihtiyacının karşılanmasında önemli bir yer tutacak Mavi Akım Projesi'ne uluslararası finansman desteği sağlanması açısından önem arz etmektedir. Böylece Proje'nin planlanan zamanda bitirilmesine destek sağlayacaktır.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak ve Başb Yrd	 İ. H. ÖZKAN Devlet Bak ve Başb Yrd	 M. Ç. ERSOY Emniyet ve İçişleri Bakanlığı	 R. D. ÇELİKKALE Devlet Bakanı
 Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 S. BULMUNCUOĞLU Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. USENMEZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. M. Z. ÖZKÜ Devlet Bakanı	 R. K. YÜCEL Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. USENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	 R. K. YÜCEL Devlet Bakanı
 S. TANTAN İçişleri Bakanı	 T. Ç. M. Dışişleri Bakanı	 S. ORAN Maliye Bakanı	 A. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
 K. Y. S. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı
 Y. K. Y. Devlet Bakanı	 A. K. Y. Devlet Bakanı	 M. K. Y. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı
 M. K. Y. Devlet Bakanı	 A. K. Y. Devlet Bakanı	 M. K. Y. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı
 M. K. Y. Devlet Bakanı	 A. K. Y. Devlet Bakanı	 M. K. Y. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı
 M. K. Y. Devlet Bakanı	 A. K. Y. Devlet Bakanı	 M. K. Y. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı
 M. K. Y. Devlet Bakanı	 A. K. Y. Devlet Bakanı	 M. K. Y. Devlet Bakanı	 H. Y. S. Devlet Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti
Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından
Türkiye Cumhuriyeti'ne Sevkiyatına İlişkin
15 Aralık 1997 Tarihli Anlaşmaya Ek

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti,
bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti
Arasında Rus Doğal Gazının Karadeniz Altından Türkiye
Cumhuriyeti'ne Sevkiyatına İlişkin 15 Aralık 1997 tarihli
Anlaşma'nın (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır)
uygulanması sırasında karşılıklı işbirliğinin geliştirilmesi
amacıyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde-1

1. Anlaşma'da öngörüldüğü üzere, Türkiye Cumhuriyeti'ne
doğal gaz arzı, Rusya Federasyonu'nun Stavropol bölgesindeki
İzobilnoe kasabasından, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Samsun
şehrine, Karadeniz su alanının altından Mavi Akım Ana Gaz
Boru Hattı (bundan böyle Ana Gaz Boru Hattı olarak
anılacaktır) vasıtasıyla yapılacaktır.

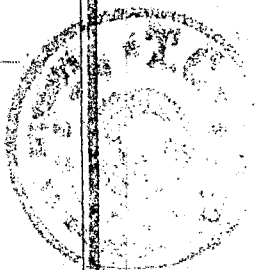
2. Ana Gaz Boru Hattı'nın, Rusya Federasyonu'nun Krasnodar
bölgesindeki Beregovoy kasabasından (bir kompresör istasyonu
dahil), Karadeniz su alanı yoluyla ve Türkiye
Cumhuriyeti'nin ülkesi içinde Samsun bölgesindeki Türk gaz
şebekesine bağlanacağı noktaya kadar (bundan böyle "Deniz
Kısmı" olarak adlandırılacaktır) olan kısmının inşaatı ve
işletmesi OAO Gazprom tarafından iyi niyetle kurulacak bir
şirket (bundan böyle "Şirket" olarak adlandırılacaktır)
vasıtasıyla yürütülecektir.

3. Şirket, boru hattının "Deniz Kısmı"nın sahibi olacaktır.

4. Rusya Federasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde
yürütülen etkinliklere ilişkin olarak, Şirket, ABD doları
üzerinden tutacağı hesaplarını ve mali raporlarını, muhasebe
dönemi sonundaki döviz kurunu kullanarak ulusal para
cinsinden yeniden hesaplayacaktır. Şirketin, Anlaşmaya taraf
devletlerin sınırları içinde gerçekleştirdiği faaliyetlere
ilişkin kayıtları, vergilendirme için, ABD doları ve ulusal
para cinsinden sunulacaktır.

Madde-2

Anlaşma'ya göre ve OOO Gazexport/OAO Gazprom ve BOTAŞ
arasındaki, 15 Aralık 1997 tarihli Doğal Gaz Alım ve Satım
Sözleşmesi'ne (bundan böyle "Sözleşme" olarak
adlandırılacaktır) uygun olarak Ana Gaz Boru Hattından
toplam gaz miktarını asıl arzeden Gazexport/OAO Gazprom'dur.

- 2 -

Madde-3

1. Ana Gaz Boru Hattı'nın inşaatı ve işletmesiyle ilgili hukuki ve ekonomik yardım sağlamak amacıyla Rusya Federasyonu:

a) Ana Gaz Boru Hattı'nın inşaatını doğrudan yürüten müteahhit ve taşeronları, Ana Gaz Boru Hattı'nın Rusya Federasyonu'nun münhasır ekonomik bölgesi, karasuları ve topraklarındaki inşaatıyla doğrudan ilgili, halen uygulanan ve gelecekte uygulanabilecek, varlık (gayrimenkul) vergisi, katma değer vergisi, yol fon vergileri ve ücretleri ile diğer benzeri vergiler ve ücretlerden, ayrıca, ana Gaz Boru Hattı'nın Rusya Federasyonu'nun münhasır ekonomik bölgesi içindeki (12 millik alanın dışındaki) Deniz Kısmı'nın inşaatı ile doğrudan ilgili yabancı kuruluşları kazanç (gelir) üzerinden alınan vergilerden,

b) Ana Gaz Boru Hattı'nın bakım ve onarımını doğrudan yürüten kuruluşları 31 Aralık 2015'e kadar olan dönem boyunca, Ana Gaz Boru Hattı'nın bakım ve onarımı ile doğrudan ilgili, halen uygulanan ve gelecekte uygulanabilecek, varlık (gayrimenkul) vergisi, katma değer vergisi, yol fon vergileri ve ücretleri ve diğer benzeri vergiler ve ücretlerden

muaf tutacaktır.

2. Gemiler, ekipman, parçalar, yedek parçalar ve diğer mallar (tüketim vergisine tabi tutulabilenler hariç) dahil olmak üzere, Ana Gaz Boru Hattı'nın inşası, işletilmesi, bakım ve onarımı amacıyla Rusya Federasyonu'nun gümrük sınırlarını geçen teknik nitelikteki malzeme kalemleri, 31 Aralık 2007 tarihine kadar olan dönem için gümrük işlemleri için alınan ücretler hariç, vergiler, ücretler, gümrük resimleri ve diğer benzeri harçlardan muaf olacaktır. Bahsedilen kalemler amaç dışı kullanıldığı takdirde veya daha sonra satılmaları halinde yürürlükteki genel uygulamaya uygun olarak gümrük resimleri, vergiler, ücretler ve diğer benzeri harçlara tabi olacaktır.

Madde-4

Şirketin Ana Gaz Boru Hattı'nın Deniz Kısmı'na ilişkin faaliyetleri sadece Rusya Federasyonu'nda vergilendirmeye tabi olacaktır.

Madde-5

1. Rusya Federasyonu, Şirketi, Anlaşma'nın yürütülmesi ile doğrudan ilgili, halen uygulanan veya gelecekte uygulanabilecek varlık (gayrimenkul) vergisi, katma değer vergisi, yol fon vergileri ve ücretleri ile diğer benzeri vergiler ve ücretlerden muaf tutacaktır.

- 3 -

2. Şirket, taşınan doğal gazın her 1000 metreküpü için 0,1 ABD doları tutarında sabit bir miktar üzerinden Rusya Federasyonu vergi sisteminin bir parçası olan kazanç (gelir) vergisini aylık olarak ödeyecektir.

Madde-6

Rusya Federasyonu, Anlaşma uyarınca Ana Gaz Boru Hattı vasıtasıyla iletilen Rus doğal gaz arzı ile doğrudan ilgili faaliyetler çerçevesinde, OAO Gazprom ve OOO Gazexport'u, doğal gaz üzerindeki katma değer vergisi ve ihracat gümrük vergileri dahil olmak üzere, yatırımın tamamen geri denmesi için geçecek dönem boyunca fakat 31 Aralık 2015'den daha geç olmamak üzere, yol fon vergileri ve ücretlerden muaf tutacaktır.

Anlaşma'ya göre ihraç edilen Rus doğal gazının tümü üzerindeki satış vergileri, OAO Gazprom tarafından, yatırımın tamamen geri ödenmesi için geçecek dönem boyunca, fakat 31 Aralık 2015'den daha geç olmamak üzere, Samsun şehrinde satılan doğal gazın yürürlükteki fiyatı 1000 metreküp için 65 ABD dolarını aşmadığı sürece, doğal gazın 1000 metreküpü için 2 (iki) ABD doları üzerinden, Samsun şehrinde satılan doğal gazın yürürlükteki fiyatı yukarıda belirtilen seviyeyi aştığı sürede ise, satılan doğal gazın 1000 metreküpü için yürürlükteki fiyatıyla 65 ABD doları arasındaki farkın yüzde 30'u artı 2 (iki) ABD doları üzerinden ödenecektir. Yukarıda belirtilen dönemin sona ermesiyle, satış vergileri yürürlükteki genel usullere uygun olarak ödenecektir.

Madde-7

Ana Gaz Boru Hattı Deniz Kısmının inşaatı ve işletmesiyle ilgili yasal ve ekonomik yardım sağlamak üzere Türkiye Cumhuriyeti, gümrük işlemleri için alınan gümrük ücretleri hariç:

a) İnşaat süresince Ana Gaz Boru Hattı ile doğrudan ilgili inşaat faaliyetlerini;

b) 31 Aralık 2015'e kadar olan dönem için Ana Gaz Boru Hattı'nın bakım ve onarımını;

c) Doğal gazın Ana Gaz Boru Hattı yoluyla taşınmasını (Madde 4'e hâlel getirmeksizin);

d) Doğal gazın Ana Gaz Boru Hattı yoluyla Samsun bölgesindeki Türk gaz şebekesine bağlanacağı ve Türkiye'ye ithal edilmiş sayılacağı bu noktaya kadar arzını;

e) 31 Aralık 2007'ye kadar olan dönemde Ana Gaz Boru Hattı'nın inşaatı, bakımı ve onarımı için kullanılan gemiler, borular, ekipman ve teknik nitelikli herhangi bir malzeme vb. malların ithalini;

vergiler ve resimlerden muaf tutacaktır.

- 4 -

Madde-8

Taraflar, kendi Devletlerinin egemenlikleri altındaki alanlardaki gaz boru hattının inşaatı ve işletmesi ile ilgili işlerin zamanında gerçekleştirilmesi için gereken koşulları sağlamak amacıyla ellerinden gelen herşeyi yapacak ve gerekli tüm izin ve ruhsatları en etkin biçimde sağlayacaklardır.

Madde-9

Taraf ülkelerin yeni vergiler ve/veya harç ve ücretler koyan, vergileri, gümrük resimlerini ve diğer harçları artıran veya vergi ya da ücret ödeyenlerin durumlarını güçleştiren yasal faaliyetleri, vergi rejimi bu Protokol ile belirlenen kuruluşların faaliyetlerinin Ana Gaz Boru Hattı'nın inşaatı, bakımı, onarımı ve işletmesi ile Rus doğal gazının arzı ve taşınması ile ilgili olan bölümüne uygulanmayacaktır.

Madde-10

Bu Protokol kapsamına girmeyen hususlarda Anlaşma hükümleri geçerlidir. 15 Aralık 1997 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın hükümleri, bu Protokol çerçevesinde yürütülen faaliyetlere uygulanacaktır.

Madde-11

İşbu Protokol, 15 Aralık 1997 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın yürürlüğe girmesini takiben, bu Protokol'un yürürlüğe girmesi için Türkiye Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu yasalarında öngörülen iç işlemlerin tamamlandığına ilişkin bildirimlerin teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Moskova'da 27 Kasım 1999 tarihinde her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere Rusça, Türkçe ve İngilizce dillerinde ikiye kopya olarak imzalanmıştır. Herhangi bir farklılık durumunda yorum için İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Rusya Federasyonu Hükümeti
Adına

